

Brugervenlig jura i landbruget

Kvantitativ og kvalitativ undersøgelse
foretaget af Aros Kommunikation

Juni 2018

SEGES

Oversigt

- Om undersøgelsen
- Brugervenlig jura
- Indsigter om landmænd
- Indsigter om rådgivere
- Fortsæt med...
- Brugernes behov
- Fokusområder
- Oversigt over informationskilder ved løbende orientering i jura
- Oversigt over informationskilder ved akut juridisk spørgsmål

Om undersøgelse

Dette er en undersøgelse af danske landmænd og rådgiveres interesse og behov for jura. Der er indsamlet viden om foretrukne formidlingsformer og konkrete forslag til at gøre jura mere brugervenligt. Formålet med projektet har været at få indsigt i, hvordan jura kan gøres mere brugervenligt og dermed sikre landmændene et godt juridisk beslutningsgrundlag i fremtiden.

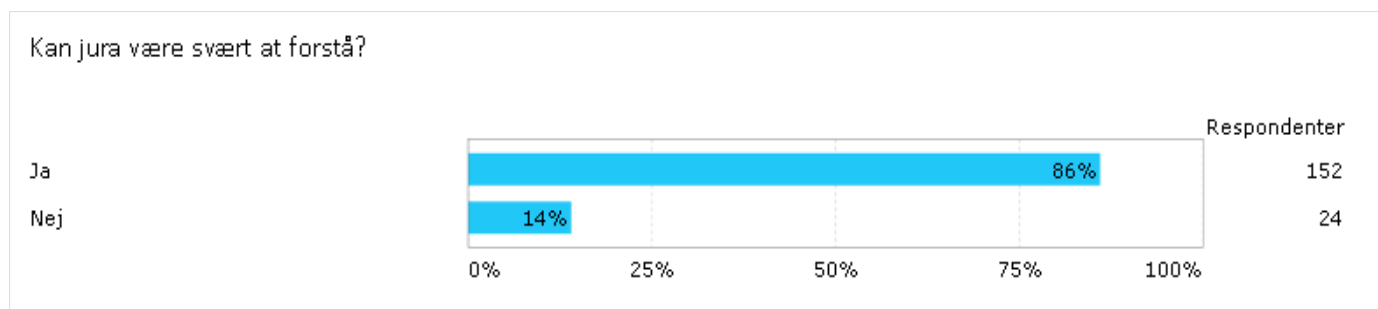
Rapportens indsigter og forslag er baseret på to videnskilder:

- 1) Kvantitativ undersøgelse foretaget via online spørgeskema blandt 145 landmænd og 65 rådgivere (uddybnet nedenfor)
- 2) Kvalitativ undersøgelse foretaget via telefoninterviews med 7 landmænd og 5 rådgivere

Den kvantitative undersøgelse blev distribueret ad to omgange. I første omgang gennemførte 145 landmænd og 25 rådgivere spørgeskemaet. I anden omgang blev spørgeskemaet udelukkende distribueret til rådgivere, hvor 40 gennemførte.

Brugervenlig jura

Alle rådgivere svarer i den kvantitative undersøgelse, at de interesserer sig for jura. Imens angiver kun halvdelen af landmændene, at de interesserer sig for jura.

I den kvantitative undersøgelse svarer 86%, at jura kan være svært at forstå. Adspurgte svarer 88% af rådgiverne, at jura kan være svært at forstå.

Hvad er brugervenlig jura?

”Sammenskrevet, opdateret og overensstemmende information, så man ikke selv skal bruge tid på at samle trådene – det værste er at få en lov, som er ændret fire gange siden.”

Rådgiver siden 1985 (rådgiver 4)

”Lovteksten skulle skrives, så landmanden kunne forstå den – så han ved, hvad han må og ikke må.” Landmand siden 2008 (landmand 5)

Landmand

Landmænd forholder sig typisk først til jura, når konkrete spørgsmål/problemer opstår. Behovet for juridisk info er typisk kvartalsmæssigt eller halvårligt. Landmænd bruger fra 15 min./md. til 1 time/ugen på jura. Landmænd ønsker løbende opdatering via nyhedsbreve og ønsker generelt ikke at blive kontaktet direkte, medmindre det har stor relevans for dem. Ved aktuelle spørgsmål søger de helst selv information på internettet og kontakter primært rådgivere for hjælp, hvis de ikke selv kan løse problemet. De værdsætter fleksibiliteten og tilgængeligheden i online materiale, særligt Google.

"Jeg forholder mig til jura, når jeg er på skideren (...) jeg ved lidt om alting, men få ting ved jeg meget om."

Landmand siden 2004 (landmand 7)

"Jeg synes, jura er vigtigt, men det er tørt. Jeg er egentlig mest interesseret i at kende smuthullerne i lovgivningen."

Landmand siden 2008 (landmand 5)

"Man skal selv kunne klare det langt hen ad vejen, for det er dyrt med jurister. Vi bruger rådgivere, men de ved ikke mere end os selv."

Landmand siden 1981 (landmand 4)

"De gider ikke selv løse juridiske problemer. De kan tjene flere penge ved at sidde bag skærmen og bruge tid på produktionsoptimering."

Rådgiver siden 2008 (rådgiver 5)

Rådgiver

Rådgiverne interesserer sig for jura og vil være eksperter på egne rådgivningsområder. De holder sig løbende orienteret inden for egne områder og udnytter andre eksperters viden ved spørgsmål. De bruger fra 1-2 timer ugentligt (44%) op til mere end 20 timer ugentligt (5%) på jura.

Rådgivernes største udfordringer er gråzonerne, hvor lovgivningen ikke er helt tydelig eller kan fortolkes forskelligt. Her er netværk vigtigt. Gråzonerne kan ifølge rådgiverne selv udviskes vha. tilgængelige retsafgørelser, miljøklagenævnsafgørelser, SEGES' kommentarer hertil og praktiske cases.

"Det er i gråzonerne, rådgiverne er udfordrede, ikke i selve juraen!" Rådgiver siden 2002 (rådgiver 3)

"Det specielle ved jura er, at man skal læse det, der står og ikke det, man tror, der står. Man skal lære at læse jura. Det bliver nemmere med tiden." Rådgiver siden 2002 (rådgiver 3)

"Jura er to ting: Lovgivning og retsafgørelser. Altså teori og praksis. Som rådgivere har vi brug for domstolsafgørelserne til bedst at kunne rådgive landmændene." Rådgiver siden 1985 (rådgiver 4)

Fortsæt med...

- Skriftligt formidling: 75-88% landmænd og rådgivere angiver, at de ønsker jura formidlet skriftligt frem for mundtligt
- Korte, præcise online artikler: Angives af 77% landmænd og 88% rådgivere som foretrukne format
- Online materiale: Online materiale er fleksibelt og værdsat, fordi det muliggør hjælp på alle tider af døgnet (særligt for landmænd). I telefoninterviews fortæller begge informantgrupper, at de selv kan finde svar online i 75-90% af tilfældene
- Landbrugsinfo.dk: Ifølge rådgiverne er skriftlig juridisk information bedst beskrevet her, mens størstedelen af landmænd (34%) ikke kan angive, hvor skriftligt information er bedst beskrevet. 91% rådgivere ved, at de kan finde relevant lovstof her, mens kun 51% landmænd var klar over det.
- Nyhedsbreve: Nyhedsbreve er foretrukne kanal til løbende orientering i jura. Både landmænd og rådgivere overskriftslæser og udvælger relevante artikler på den baggrund – derfor er præcise overskrifter vigtige.

Brugernes behov: Hjælp til selvhjælp ved akutte spørgsmål

Begge grupper er glade for SEGES' løbende formidling, men efterspørger online tilgængeligt materiale, de selv kan finde svar i ved akut behov.

Landmænd efterspørger

- Letforståeligt sprog og mindre indforståethed
- Praktiske eksempler til dybere forståelse af juraen
- Oversigt over vigtige skæringsdatoer
- Enkel præsentation (faktabokse, diagrammer, etc.)
- Online skabeloner på kontrakter

Rådgivere efterspørger

- Retsafgørelser/responsumsager/miljøklagenævnsafgørelser og SEGES' kommentarer hertil
- Pjecer, foldere, nemme artikler etc. der kan gives til landmænd – fysisk og digitalt

Begge grupper efterspørger på landbrugsinfo.dk

- Bedre søgefunktion (nøgleordssøgning eller stifunktion)
- Mulighed for at gemme/stjernemarkere favoritartikler
- FAQ med andres spørgsmål og SEGES' svar
- Chatfunktion
- Udelukkende opdateret jura (gammelt materiale skal slettes, så det ikke skaber forvirring)

Fokusområder

- Hjælp til selvhjælp på landbrugsinfo.dk
- Fokus på juraens gråzoner og uklarheder
- Samme mængde teori, men mere praksis
- Kun opdateret jura
- Konkret formidling
- En hjælpende hånd: Ekstra materiale og læring/undervisning

Oversigt over informationskilder til løbende orientering i jura

	1.	2.	3.	4.	5.
Landmand 1	Nyhedsbreve	Facebook			
Landmand 2	Nyhedsbreve	Internettet			
Landmand 3	Nyhedsbreve	Fagblade			
Landmand 4	Nyhedsbreve				
Landmand 5	Nyhedsbreve	Netværk			
Landmand 6	Nyhedsbreve	Landbrugs Avisen (trykt)	Børsen	Rådgiver	Netværk
Landmand 7	Netværk	Nyhedsbreve "Bæredygtigt Landbrug"	www.landbrugs Avisens.dk		
Rådgiver 1	Nyhedsbreve	Landbrugsinfo	Høringsportal	www.lbst.dk	www.fiskeristyrelsen.dk
Rådgiver 2	Nyhedsbreve	Landbrugsinfo	Netværk		
Rådgiver 3	Nyhedsbreve				
Rådgiver 4	Nyhedsbreve	Fagblade	Internettet	Aviser	
Rådgiver 5	Nyhedsbreve	Nyhedsbreve fra revisorer	Kurser	Møder	

I den kvalitative undersøgelse udtrykte både landmænd og rådgivere tilfredshed med SEGES' løbende orientering af ny juridisk information.

Nyhedsbrevene blev fremhævet af næsten alle informanter som den vigtigste informationskilde til løbende orientering.

Oversigt over informationskilder ved akut juridisk spørgsmål

	1.	2.	3.	4.	5.
Landmand 1	Rådgiver	Google	Rets-information.dk	Advokat websites	Landbrugsinfo
Landmand 2	Google	Landbrugsinfo	Rådgiver	Axelborg	SEGES /kommunen
Landmand 3	Google	Rets-information.dk	Landbrugsinfo		
Landmand 4	Google	Rådgiver	SEGES		
Landmand 5	Google	Landbrugsinfo	Netværk		
Landmand 6	Google	Landbrugsinfo	Kone	Rådgiver	Advokat
Landmand 7	Google	Netværk	Rådgiver		
Rådgiver 1	www.lbst.dk	Google	Kollegaer	<u>Erfagruppen</u>	SEGES
Rådgiver 2	Ekspert, fx Axelborg				
Rådgiver 3	www.mst.dk	Google	Landbrugsinfo	Kollegaer	SEGES /kommunen
Rådgiver 4	Landbrugsinfo	Google	Kollegaer	Advokat	SEGES
Rådgiver 5	<u>Karnov</u>	Landbrugsinfo	Skats juridiske vejledning	<u>Rets-information</u>	SEGES /netværk

I landmændenes informationssøgning er Google et vigtigt redskab.

Rådgiverne benytter i højere grad ekspertkilder. Online søgning på en specifik hjemmeside er typisk første træk. Telefonopkald til en ekspert eller brug af netværk er sekundære informationskilder, men angives alligevel som meget værdifulde i processen.